

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota

Kiadóhivatal:

Bulv. Regele Ferdinand 24.
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat.)

Sürgönycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre — — — 300 Leu.
Fél évre — — — 160 Leu.
Negyed évre — — — 75 Leu.
Havonta — — — 25 Leu.

Működésük díjazásának azerint
vételnek fel.

Megjelenik naponta reggel.

Lapunk legfőbb közleményei:

Bomlik a görög hadsereg.
Világszervezet a szabadkereskedelemtől.

Megkezdődött Aradon az adóegyeztetés.

A constancai gyorsvonat katasztrófája.

Constantinescu védi Aradmegye erdőit.

Ebert elnök marad.

Nyomorgó magyar írók.

Megvizsgálják a tamándi gyilkosok elmebeli állapotát.

Felmentés után — fegyház.

A betétek biztonsága.

Nem első ízben foglalkozik az Aradi Közlöny közgazdasági életünk egyik legégetőbb bajával: a pénzinséggel. Ez a kérdés annyira fontos, hogy újból és újból napirendre kívánkozik. Egy alkalommal már rámutattunk, mennyire szükség van a bankjegyek thezaurálásának véget vetni és módját ejteni annak, hogy a bankjegyek rejtek helyeikről előkerüljenek és a közforgalom szolgálatába állíttassanak. A feladat nem könnyű. A készpénz fölött rendelkezésük tőkésnek ugyanis még élénken emlékeztetik azokat a túlzottan szigorú megszorító intézkedéseket, amelyek csaknem lehetetlenné tették, hogy a takarékpénztárak betevői a mindennapi szükségletek

fedezésére is pénzükhöz juthassanak. Voltak sokan, akik egy munkás élet szorgalmának gyümölcseit bankbetétekben helyezték el, így akarván állandó jövedelmet és biztos megélhetést maguknak biztosítani. Az említett megszorító intézkedések folytán azonban sokan ezek közül egyenesen nélkülözéseknek voltak kitéve. Érthető tehát, hogy az ily módon kiállott aggodalmak óvatossá tették a készpénzrel rendelkezőket és amiatti félelmükben, hogy egyszer csak megint megjelenik valami röndelet, mely ráteszi a kezét a bankbetétekre és safe depositokra, inkább ráülnek a pénzükre, mert többre becsülik a vagyonuk fölötti szabad és független rendelkezést mint a bankok által fizetett csekély kamatokat.

Milliókra meg milliókra mennek azok az összegek, amelyek ily formán mint holt tőke elkerülnek a közforgalmat óriási kárára országunk egész közgazdasági életének. Ezek a milliók csak úgy volnának közgazdasági életünk táplálására ismét bekapcsolhatók a közforgalomba, ha a kormány kategorikus intézkedésekkel biztosítaná a bankbetétek és safe depositok sérthetetlenességét. Vagyis, ha a kormány ezekre vonatkozóan is félreérthetetlenül kijelentené a magánvagyon szentségét, amelyek fölött

ma és holnap és mindenkoron ép oly szabadon és függetlenül rendelkezik a tulajdonos mint akár a kabátja fölött. A belső kényszererkölcs a minduntalan fel-feltűnődező kísértete azonban ép az ellenkező hatást váltja ki, miután ilyen belső kényszererkölcson ugyszólván

első sorban szintén a bankbetéteket érintené. A pénz rendkívül érzékeny valami, mely a legkisebb veszélyre is reagál, ép azért nem szabad az ördögöt folyton a falra festeni. Adja vissza a kormány a tőkének a biztonság érzetét és lesz pénz bőven!

Elutaztak a külföldi vendégek.

— Bankett Foch marsall tiszteletére. — Polgármesterek kongresszusa. —

BUCURESTI. Tegnap délelőtt tizenegy órakor az angol, olasz és belga missziók elhagyták a román fővárost. A missziókat Károly trónörökös is kikísérte a pályaudvarra. Tegnap este a francia követségben uzsonna volt, amelyen a francia kolónián kívül résztvevő Bucuresti rendőrprefektusa és polgármestere is. Ugyancsak uzsonna volt tegnap délután az olasz követségben is, amelyen Károly trónörökös és a genai herceg is megjelentek. (Rador.)

BUCURESTI. A román hadsereg tisztikara Bucurestiben Foch marsall tiszteletére bankettet rendezett. Résztvettek a banketten: Berthelot tábornok, Mardarescu és velük együtt a tisztikar színeje.

BUCURESTI. Bratianu Vintila pénzügyminiszter magához kéret-

te a bucuresti sajtó képviselőit, hogy informálja őket a tisztviselők fizetésrendezésével kapcsolatos intézkedésekről.

BUCURESTI. A kereskedelmi kamara nagytermében tegnap nyílt meg a polgármesterek kongresszusa. Elnök a fővárosi főpolgármester volt, míg az alelnöki széket a kolozsvári, temesvári és cerovicai polgármesterek foglalták el. Közigazgatási kérdésekről és aktualitásokról tárgyaltak.

— Az olasz kormányválság. Róma. Ma Giolitti, Orlando és Mussolini tanácskoztak egy olyan kormányalakításáról, amely abban a helyzetben volna, hogy a választói reformot végrehajthassa és a kamarát feloszlatthassa. A választójog kérdésében sikerült megegyezést létrehozni a fascistákkal. A Facta-kormány lemondását november elejére várják.

Bécsi levél.

Berlin felé!

Bécsnek vége. Amit még meg hagytak belőle a siber-hiénák, a csontjait is lerágták a valuta kutyák. Itt bekövetkezett az a titokzatos és szörnyű jelenség, amelyet ezzel a lényegében ismeretlen dimenziójú, robajszertűen hangzó szóval jeleznek, hogy: összeomlás. Addig emlegették, addig festették a falra a lehetőséget, addig kacérkodtak vele, amíg tessék, most itt van beteljesedett. Az összeomlás a szezoncikk. Az ugynevezett nagy szezon, amelynek világvárosi konvenciók szerint most kellene elkezdődnie. Saison morte az idén, holt szezon, amit halálos szezonnak is lehet fordítani, ha már az egyetlen igazán találó kifejezést, hogy döglött szezon minden áron el akarjuk kerülni. A milliós árak tébolyában az egyik végleten az elképzelhetetlen nyomor kínjai közt a másik mélységben, végeredményben mindenki egyformán koldus. Meztelenre vetkőztetve a kifosztott gyönyörű

ri város, úgy áll itt, mint egy leégett malom a nagy tüzvész után, üszkös karjaival az ég felé. A romok között nyomorognak az áldozatok; a füstben menekülnek a gyujtogatók. A siberek, a valuta- és deviza-patkányok már menekülnek a sülyedő hajóról. Tovább innen. A Berlin.

Az ugynevezett béke első évében, a háboru dermedtsége után való első fellendülésben itt valami csudálatosan mozgalmás élet indult meg; fantasztikus forgalom, luxuriosus ragyogás, nagyszabású kereseti lehetőségek: minden jel arra mutatott, hogy a háboru romjain is lehetséges új élet. A forgalom, a ragyogás, a nagyszerű élet csak látszólagos volt, most már tudjuk, csak álforgalom volt, talmi-ragyogás és látszat élet. — Most, hogy az osztrák korona Zürichben 0.007 körül „stabilizálódott”, most, hogy a dollár már alig mozdul el a 73 ezer koronás nívóról, a látszólagos élet, amit a siber forgalom lármaja tett hangossá és elvisehelhetlenné, most már az is

megszűnt, s maradt, ami az igazi lényege volt, a kínzó és keserű nyomor. A mai Bécsben más nem tud megélni, csak egy Reitzes, vagy egy milliárdos ékszerolvaj. Más mindenki nyomorog, a középosztályt már régen elborították a hullámok, most csap össze a kereskedők fölött, s ha így megy tovább, a télen a munkások kerülnek sorra. Minden pang. Üresek a hotelok az éttermek, a kávéházak, a színházak, a mozik, a villanyosok, még az utcák is néptelenek, pedig az egyetlen, ami itt se kerül pénzbe, a sétálás. Rossz spekuláció volt a játéka a világpáritás tüzevel; megégették magukat. Bécs ma a világ legdrágább városa. El is tűntek az idegenek, az igazi idegenek éppen úgy, mint az idegen idegenek, akik a munkanélküli segélyekből éltek itt nagyszerűen. És hűtlenül és bucsu nélkül itthagyták most Bécsset, öreg szeretőjüket — igazán nem szép tőlük — kitartó kitartottjai is, a siberek.

A Berlin! — ez most a divatos jelszó, súlyosabb értelemmel, mint

historiai jelentőségében és veszedelmesebb konzekvenciákkal, mint amikor utoljára 1914 augusztusában a párisi börzén ordították a kitessekkelt német Rosenberg báró fülebe. Most a siberek adták ki ezt a jelszót, most népvándorlás indult meg a nyomában. Új tatárjárás ez a sibervándorlás; vajjon hol fog már megállni egyszer? A tény az, hogy a vándorlás folyamatban van s bár nem tudom, hogy Berlinben mennyire vehető észre, Bécsben már érezhető. Egész Bécs át vándorolt Berlinbe. Az itteni rettenetes Grand Hotel-hall most az Adlon hallja, az itteni bárók, mulatók és lebujok szemeke most a berlini orfeumok, dietek és bárók előkelő publikuma. Bécsset már kifosztották, most Berlinen a sor és hozzá ott a dolguk is könnyebb lesz. Elkezdik előlrol az egészet, orfan, amikor az osztrák korona 0.17 volt, addig, amíg a márka is 0.007 lesz.

Kivándorolt a bankfiu, aki egy vas nélkül kezdte és négy bankházig yitte, a teknősbéka-pápaszemű

Búcsú az utolsó emléktárgyaktól.

(Vagyonmentő Vásár tizenötödik árverése.)

Budapest. A csöndes IX. kerület egyik legcsöndesebb utcájában, a Kinizsi utcában tegnap délután három órától este nyolcig magánfogatok és elegáns autók eladták a táborát. Tegnap kezdődött ugyanis a nemzeti vagyonmentő vásár XV-ik árverése. Már délután fél háromkor nem lehetett helyet kapni az I. árverési teremben és több százan a terem előtti csarnokban állottak föl, hogy az árverésen résztvehessenek. Bent a teremben ember ember hátán. Feltűnően sok hölgy jelent meg, csillogó ékszerekkel és pazar bundákkal; oldalukon két-három szakértővel. A terem egyik sarkában tipikus árverési „hiénák”. — Ezek rossz üzletet kötöttek; mindent rájuk árvereztek a gazdagok, a gyűjtők...

Összesen 212 tárgy került árverésre, festmények, metszetek, műlapok, könyvek és arany, ezüst és ékszertárgyak. A kiállítás többi tárgyait október 28-ig árverezik el. Az árverés általában nem volt valami lendületes és nem dobálták annyira a pénzt, mint azt az azelőtti hasonló árveréseken tapasztalni lehetett. Különösen a festmények iránt volt csekély érdeklődés, úgy hogy aránylag olcsó áron lehetett művész képeket vásárolni. *Beély Vörös Ernő* festményéért 35 ezer, *Bihari Sándor* férfiarcképeért 15 ezer, *Edvi Illés Aladár* két tájképeért 43 ezer koronát fizettek. Jó áron kelt el *Edvi Illés Ödön* folyóparti részlete, melyért 40 ezer és *Glatter Armin* Fekvé nője amelyért 52 ezer koronát adtak. A metszetek és műlapok közül *Dürer* egy fametszetéért „Mária az angyalok között” 14 ezer és *Reni*

Guidó után *A. Zaffonate* színes rézmetszetéért 10 ezer koronát fizettek. Azután a könyvek kerültek sorra, amelyekre szinte hihetetlen érdeklődéssel vetették rá magukat az árverelők, az árak azonban nem voltak túlságos nagyok, mert báró *Kemény Zsigmond* összes műveiért 11 ezer és *Petőfi* 1888-ból való és az *Atheneum* kiadásában megjelent harmadik teljes kiadásáért 4000 koronát fizettek. A külföldi írók közül *Goethe* „Briefe an Frau von Stein” négy kötetből álló munkája 11 ezerért és *Heine* összes munkáinak 1861-ből való eredeti kiadása csak 7 ezer koronáért kelt el.

Az árverés utolsó csoportját az arany-, ezüst- és ékszertárgyak alkották. Kézlegombtól tortalapátlig mindent lehetett vásárolni. Az ezer ötszáz koronás kikiáltási árról egy kettőre 20—25 ezer kironáig fölverték egy ezüst cigarettaszelencét. Egy hat darabból álló gyászkesztyű, valakinek szomorúan kedves emléke a 800 koronás kikiáltási árról 12 ezer koronára ugrott; szinte pillanatok alatt. Egy arany mürubinnal és gyémánttal diszitett kereszt kikiáltási ára 3 ezer koronáról 26 ezer koronára szökött fel. — Szomorúan érdekes jelenetet idézett elő egy hatszemélyes ezüst evőeszköz eladása. Kikiáltási ára 70 ezer korona volt és az első árverelő 80 ezer, a második 90 ezer, majd ismét az első 100 ezer koronát ígért érte. Valamelyik tréfálkozó árverelő 101 ezer koronát kínált az ötvenöt darabból álló evőkészletért. A teremben mindenki mosolygott: humorosnak tűnt fel, hogy amikor 10 ezer koronát is ráigérnek, ezer koronánként akar

valaki árverezni. Ugy látszik a komoly árverelőket is megcsapta a humor szele, mert az egyik közbekiáltott:

— Százkétezret adok érte!

— Százhármat! — szól közbe valaki, mire az egész terem hangos kacagásra fakad.

Mindenki kacagott, még az árverelésvezető is elmosolyogta magát. Az egyik sarokban pedig egy gyászruhás, valamikor jobb napokat látott uriaszony állt, fekete-széli zsebkerékdőjét szeme elé tartotta és hangosan zokogott... Az övé volt a hatszemélyes ezüst evőkészlet. Az utolsó kincs a régi jó időkből, amikor még nagy vendégsereg járt a házhöz. Eszébe jutott az inas, a szobalány — talán a fogat is... Most pedig koppant a kalapács és ezzel a tompa koppanással elment a régi jó boldog világ utolsó emléke is. Múlt emlék lett belőle.

Megvizsgálják a tamándi gyilkosok elmeállapotát.

(A temesvári tábla döntése.)

Emlékeztet, hogy *Chera* Karácsony tamándpusztai földbirtokos gyilkosát, *Balean* Aurélt halálra ítélték, tetteitársát *Valea* Zorilát pedig két esztendőre börtönre ítélték el. *Balean* védője fellebbezett a halálos ítélet ellen. A fellebbezést a temesvári tábla letárgyalta. A táblától ma leirat érkezett az aradi törvényszékhez, amelyben a tábla úgy báleán, mint *Valea* Zorilla elmebeli állapotának megvizsgálását rendelte el. A vizsgálatnak ki kell terjednie arra is, hogy a két tettes a tett elkövetésekor beszámítható állapotban volt-e. Dr. *Bradean* Athanaz megyei főorvos és dr. *Pozsgay* István főorvos fogják a két ember elmebeli állapotát megvizsgálni.

Hogy áll a leu?

Október 19-én fizettek 100 lelert:

Párisban 8.20 frankot
Zürichben 3.37 frankot.
Budapesten 1550 koronát
Berlinben 1725 márkát
Bécsben 44500 koronát

Nyomorgó magyar írók.

(Küldöttségileg mennek a kultuszminiszterhez).

Budapest. A régen letűnt romantikus elődökben sem volt annyira sanyaru helyzete a magyar szellemi előkelőségnek, mint ma. Még az ugynevezett arrivéknek, a siker, a dicsőség birtokosainak sem megy jól a dolguk. A külföldi tantiémek késnek, a lapok megszükitett terjedelmük miatt vagy egyáltalán nem, vagy csupán nagyon ritkán közölhetnek tárcanovellát, a színházak műsorát néhány szerző tölti be. Az írók nagy többsége a szó valódi értelmében éheznek. Folyóirat csak igen kevés jelenik meg s ezek is csak nehezen bírkóznak meg a nyomozó nyomdaköltségekkel, papírbeszerzési nehézségekkel. Külön lapra tartozik a fiatal, kezdő írók szomorú sorsa. A magyar irodalom munkásai most mozgalmat indítottak sorsuk javítása érdekében. A mozgalom egyik vezetője kívánságaikról a következőket mondotta:

— Ma különösen nagy jelentősége volna annak, hogy országunkban magyar írók könyvben, folyóiratban, színpadon mutassák meg, hogy igenis kulturális tekintetben felsőbbrendűek vagyunk. Ugyanakkor azonban, a kiadók egy része idegenkedik a magyar írók könyveinek kiadásától, ellenben Courths-Mahlerék „műveit” havonként fordítatják le. Nézetünk szerint az államnak lenne kötelessége, hogy ezen a súlyos helyzeten javíttson. A napokban *Krudy* Gyula vezetésével 20—25 tagú küldöttség keresi fel *Klebsberg* Kunó gróf kultuszminisztert, kérve tőle, tegyen lépéseket, hogy a magyar könyv eljuthasson a lecsatolt vidékek kulturára szomszagos magyar közönségéhez. Kérni fogjuk a labterjedelem korlátozásának megszüntetését is, mert a mai oldalszámok mellett a napilapok nincsenek abban a helyzetben, hogy hasábjaikon szépirodalomnak helyet adjanak. Kívánjuk, hogy a környező országokkal szemben a szerzői jog védelme gyorsabbá és hatékonyabbá tévessék. Fel szeretnők hívni a miniszter figyelmét az óriási irónyomorra, amely ha nem szűnik meg, katasztrófával sujthatja a magyar kulturát.

Ezen az ad hoc fellépésen túl azonban írói körökben erős mozgalom indult meg, hogy az írók tisztára gazdasági érdekeinek megvédésére új szervezet létesüljön. Ennek az új érdekképviselőnek előmunkálatai a napokban befejezést nyernek.

ál-amerikai, a vattázott vállu olasz svindler, a Borsalinokalapos hamiskártyás, a festett hajú démon, akinek a lakása kártyaklub és ópiumbarlang volt egyben. Áthurcolkodtak a jazz négerek s a shimmy-táncosok, a cipőpuolók és a záróra utáni mulatóhelyek címűt a fülbesugók. A csekkhamisítók éppen úgy áttették a székhelyüket Berlinbe, mint a mozgékonyabb koldusok és a játékbankalapítók éppen úgy, mint a klasszikus táncosnő és a barátnője, a báróné. A tőzsde Napoleonjai utban vannak éppen úgy, mint azok, akiket a tőzsde elől szokott elkergetni a rendőrség. A tipszterek, a köszönő emberek, a mindenkivel pertuk, a hall-vezérek és az összes levegőkereskedők, miután távozás előtt huft-üzleteiket rendbehozták. Magyarok, osztrákok, angolok, franciák, amerikaiak, olaszok és nemzetnélküliek, elmentek mind a Grand Hotel legények és élükön — Sigmund Bosel, a kapitány.

Hogy ki a Bosel? Bosel a típus, Bosel a vezér, Bosel áll az

élen; az új aranyásók nyilván csak a Boselok példáján lelkesednek. Ha már a Bosel is itthagyja Bécsset, akkor itt nincs mit keresni (értsd: sibolni!) többé. A Bosel egy galíciai huszonnyolc-harminc éves multimilliárdos; a siberek fedelme. Kezdte a háború elején, mint inas egy textilüzletben a Quain, folytatta, hogy multkoriban egymillió svájci frankot csak úgy, a mellényzsebéből felajánlott az új Jegybankra, ha felveszik a Bankok Szövetségébe („allerdings” nem történt meg) és hogy hol végzi, azt senki se tudná megmondani. Amikor a galicialakat internáló táborokba terelték, Bosel nem került be a táborba, hanem ő szállította a szalmazsákokat és ezzel megvetette a vagyona első alapjait. Import-export részvénytársaságot gründolt, amikor ez volt divat, bankházat alapított, amikor ez lett rezon és most Berlinbe tette át a székhelyét, mert a dollár most ott megy föl. Ausztria „leggazdagabb öt embere között a második harmadik helyen emlegetik a mil-

liárdjai megszámlálhatatlanok, pártkülönbség nélkül, rendelkezésére áll minden apparátus és minden organum, titkársága és sajtóosztálya van, s most minden jó összeköttetését és minden barátját és ellenségét és üzletét itthagyta és — vigyázat, sőt Achtung — Berlinbe költözött. Ama bizonyos báta futótűz nem terjed olyan gyorsan, mint ahogy elterjedt a hír, hogy a Bosel Berlinbe ment és ott telepszik le. Erre indult meg a siberek népvándorlása, amely mint piszkos folyom, most önti el a jobb sorsra érdemes német fővárost. Mi páholyból nézhetjük ezt a szörnyű népmozgalmat, az egészhez nincs több közünk, mint az érdekes világesemények tanulságához. Berlini szemaforját tilosra kellene állítani s a sorompókat lebocsátani jó mélyre, hogy a Boselok át ne bujhassanak alatta. Ha nem vigyáznak, Berlin egy esztendő alatt Bécs sorsára jut és vége lesz, mint most Bécsnek. Vagy ki tudja: vannak még bírák Berlinben.

Megölte elvált feleségét.*(Három évi börtönrre ítélték.)*

Megdöbentő és minden részletében borzalmas tragédia utolsó felvonása játszódott le ma délelőtt az aradi törvényszék Kovács József táblabíró elnöklétével működő tanácsa előtt. Egy szerelmes és tőle külön élő feleségére féltékeny gazdálkodó állott vádlottként a büntető bírák előtt, akik a tárgyalás végén tekintetbe véve mindazokat az emberi motívumokat, amelyek a vádlottat végzetes cselekedetének elkövetésére indították, aránylag enyhe ítéletet mondtak ki fölé. Petrean Manuilla obersiai lakos 1921. júliusában felkereste tőle különváltan élő feleségét és hivatkozva elkallódni induló vagyonára és elhagyott életére kétségbeesetten kérte az asszonyt, hogy térjen vissza hozzá.

— Elváltam tőled és nem megyek többet vissza hozzád, — felelte az asszony.

A könyörgésből szóváltás lett, a szóváltásból dulakodás és tettlegesség. Petrean Manuilla kést rántott és emberi érzéseiből kivetkőzve elvált felesége nyakába szurta. Az asszony hátrahanyatlott, de Petrean az indulattól elbontva már nem tudta, hogy mit művel és volt feleségén még három-négy késszurást ejtett. Az asszony körhízába került, ahol elvezett sebeiben. A vádlott magyilkossággal terhelve állt az aradi törvényszék előtt, amely megéjtven a tanúkihallgatásokat, hőszeres tárgyalás után a vádlottat csak haláltokozó súlyos festésért büntetésben mondotta ki bűnösnek és ezért három évi börtönnel sújtotta. A vádlott a tárgyalás során beismerte bűnösségét és az ítélet kimondásánál ez a tény szintén enyhítő körülmény számba ment.

Tessék drága almát venni!*(Pálinkát főznek az almából. — Tutajok a Maroson.)*

Az esőzattal Marosparton ládából épített hatalmas barrikádok készültek egyik napról a másikra. A ládatömegek előtt vizhatlan ponyvára rakva fivogatóan mosolyognak a gulákba rakott aranypármik, törökbálinti, Jonathán és különféle almafajok. A Maros zavaros és dagadó hullámain tutajok nagy tömege himbáldozik. Mindegyik tutajra egy kis sátorkát építettek, amely alatt a padlót puha szőrméjű állatbőrökkel borították be a tutajok utasai. Az egész látvány valami közepkori nómád életre emlékeztet. Fűs főlgő fahasábok fölött orcsiklandó illatokat terjesztő ételnemű rottyog. Az üst körül csapzott szőrű gubákkal betakart torzonborz arcú emberek ülnek. Már két hete nem borotválkoztak. Csaknem két héttel ezelőtt indultak elő Maros-lye környékéről, hogy Aradra hozzák az ott leszüretelt almákat.

— Arad a legjobb város, itt lehet legjobban és legtöbb almát eladni, mondotta az egyik tutajos. Az idén drágább az alma. Tavaly két-három leiert lehetett almát kapni, most ugyanez négy-hat leibe kerül. Ezzel szemben az idén sokkal szebb és nagyobb volt az

almatermés, mint az elmúlt évben.

Az alma drágulásának igen egyszerű és érthető magyarázata van. A tutajos elmondotta, hogy még a múlt évben az almatermő vidékeken nem ismerték az almapálinkafőzés művészetét. Az idén Maroslyére költözött egy városi ember, aki összevásárolt annyi almát, amennyit csak bírt és hozzáfogott a pálinkafőzéshez. A környékbeli parasztság ellette az almapálinkafőzés tudományát és rájött arra, hogy a pálinkafőzéssel sokkal busásabb hasznot

lehet elérni, minthogyha a nyers almát eladják. Ezért sokkal kevesebb alma került az idén forgalomba, mint tavaly és amiatt emelkedett az ára is. A tutajos elmondotta, hogy a tutajokat aradi fatermelő vállalatok ottani erdősegeiből vágott fenyőfáiból készítették. Módot találtak arra, hogy miképpen lehet egy utból dupla hasznot használni. A fenyőfát Aradra kellett szállítani, hát megrakták almával, itt eladják az almát a tutajokat pedig átadják az aradi fatermelőknek.

Constantinescu védi Aradmegye erdőit.*(Nem lesz erdőbirtok-kiszajátítás.)*

Arad Ipari Körében nagy feltűnést keltett az agrárreform törvényének végrehajtása során az a tény, hogy a kiszajátító bizottságok számos olyan erdőterületeket szemeltek ki, amelyekben nagyszabású erdőipari üzemek működnek. Ez az intézkedés végső veszedelmbe sodorná az aradmegyei erdőipart, amelynek ezen a területen számos kiterjedt és exponált vállalkozása van. Ez a kérdés nemcsak az aradmegyei közigazgatási élet homlokterében áll, hanem lényegesen nagy változást jelent az ipari munkaalaknak és az ipari üzemek fenntartása terén is. A rendelet végrehajtása tárgyában, valamint az ezzel kapcsolatos védelmi intézkedések ügyében ma kérdést intézett az Aradi Közlöny munkatársa egy aradi faipari szakértőhöz, aki a következőkben nyilatkozott:

— Az aradmegyei erdők és erdőipari vállalkozások megvédése tárgyában a kiadott rendelettel szemben csupán Constantinescu földművelésügyi miniszter egy pozitív formájú ígéretére támaszkodhatunk. A rendelet általánosságban kimondja, hogy az erdészeti

szakfelügyelők meghallgatása nélkül egyetlenegy erdőbirtok sem sajátható ki, de ugyanakkor felhívja a felügyelők figyelmét arra is, hogy az erdőipari üzemekkel bíró cégek birtokaira különös figyelmet fordítsanak. Megvan tehát a remény arra, hogy az aradmegyei erdőipari vállalkozások üzemei érintetlenül tenntartatnak továbbra is.

Az Aradi Közlöny munkatársa nek ama kérdésére, hogy melyek azok a nagyobb faipari üzemek, amelyek a rendelet végrehajtása netalán sérelmesen érint vagy a mely üzemek fenntartásában a törvény ilyenirányu végrehajtása akadályt jelentene, informátorunk ezt felelte:

— Elsősorban a Borossebesi Fa és Bányáipar Részvénytársaság aután a Horvát Országos Bank, a Hazai Fa, a Pankotai Textil és az Acsev. üzemei azok, amelyek berendezkedési modernségénél, üzemi nagymérvőségénél fogva olyan kiterjedt ipari gócpontokat jelentenek, hogy mindenképpen eminens országos érdek, ha Constantinescu miniszter beváltja ígéretét.

Megkezdődött Aradon az adóegyezkedés.*(Gyors tárgyalás. — Kik kerülnek sorra?)*

Az aradi pénzügyigazgatóság ma kezdte meg a jövedelem- és vagyonadó kivetési, illetőleg egyezkedési tárgyalásokat. A tárgyalások a pénzügyigazgatóság épületének első emelet 10. számú helyiségében voltak. Délelőtt kilenc órakor kezdődtek meg az egyezkedések és délelőtt tizenegy órakor a mai napra meghívott felek ügyét már el is intézték. A tárgyalások igen egyszerűen folynak le. Ha a meghívott fél még eddig egyáltalán nem fizetett jövedelem- és vagyonadót, akkor két deklarációt nyomnak a kezébe, amelyeket kitöltve az első emelet 26. számú helyiségében ad át. Ha a fél már eddig is fizetett ilyen adókat és az eddig megállapított adóösszegét felmondták, akkor a tárgyalásokat vezető, a kincstárt képviselő pénzügyi főtisztviselő kijelenti az adózónak, hogy mennyi adót javasol megállapítani. Erre megkezdődik az egyezkedés, amely ma minden

esetben gyorsan véget ért. Akiknek az adóját nem mondták fel, azoknak a neveit nem is vették fel az új tárgyalások listájába és azoknak az eddigi adójukat írják elő a jövőre is. Ugyancsak ma kezdődtek meg a III. osztályu kereseti adókivetési tárgyalások is a pénzügyigazgatóság földszint tizes számú helyiségében.

Ma különben a következők jövedelmi és vagyonadó tárgyalásának határnapjait tüzték ki: október 30-ára Oravetz Miklós, Ordelt László, Pick Ernő, Pollák Arnold, Pöhm János, Pollák Sándor (tégla gyáros), Pollák Vilmos (börkereskedő), Prokopetz József, Purjesz Lázár, Pichler Sándor, özvegy Pollák Adolfné; özvegy Pap Ferencné, Reusz Mór ecefgyáros, özvegy Rónay Imréné, özvegy Reinhart Gézáné, özvegy Robitsek Lajosné, Reisz Károly, Reich József (bazar), Reinhart Gyula; október 31-ére: Ranschburg Sándor, Ro-

senthal Salamon, Reich Sándor (köztes), Rubinstein Mór, Radó Gyula, Steiner Jenő, Stiaszry József, Schauer Ignác, Schlesinger Ferenc, Schreyer Viktor, Stauber Abraham, Steckl Adolf, özvegy Rutkovszky Ferencné, Schwartz Adolf, Schwartz Herman; — november 1-ére Schuch Ferenc, Schönberger Albert, Schönberger Zoltán, Svartz Dezső (börkereskedő), Somló Miksa, Somló József, Steiner Adolf, Steiner Izidor, Schultz Henrik (gázgyári igazgató), Samu Jakab, Straub Péter, Szabó Albert, Szilágyi Manó, Szimányi Izsó, Szimányi Zoltán, Szabó György; — november 2-án: Szücs Pál, Szondy János, özvegy Szathmáry Mihályné, Szigeti Oszkár (Lévai társa), herceg Sulkovszky J. Mária, Szöllösy Odón, Tritthaller Ferenc, Ungár Ármin, Wieser Márton, Waldmann Izsó, Wohlberg Lipót, Weisz Izidor, Wadowszky Gusztáv, Vándor Bertalan, Weiszberger Mór, Vas Sándor, Weininger Zsigmond, Világ János; november 3-án: Weisz Márkus, Weisz Lajos, Weisz Károly, Vulcu I. Maxim, özvegy Weinberger Jánosné, Weinberger Ede, dr. Vörös László, Waszits György, Weisz Mór, özvegy Vetsey Jenőné, özvegy Wallfisch Árminné, Wild Sebestyén, Vajna Adolf, özvegy Varga Imréné, Zubor Andor, Zurek Károly, Zvorovszky Józsefné.

Medunáné.*(Husz évi börtön-róadás 150 métermázsza zsírért.)*

Medunáné, lakik Budapest, Fa sor, saját villa, nemrégiben idézést kapott a budapesti úzsora bírósághoz. A milliomos nagyvágó felesége, akinek fogalma se lelicett arról, melyik üzletvezetőjének gondatlansága miatt kerül most az úzsorabíróság elé, néhány csöpp kölni vizet csepegtetett a bluzá fölé, a tükrök előtt meglepítően 45 ezer magyar koronát érő párisi mintájú kalapiját és a szobaleánnyal lekísértette magát az autójához. A soffőr udvariasan segítette föl, 5 perc alatt a törvényszéken voltak, 10 perc alatt az úzsorabíróság letárolta az ügyet és 30 perc múlva Medunáné másfél évi börtönbüntetésre és 200.000 korona pénzbüntetésre ítéltetvén, két börtönör között immár letartóztatásban, nem is autón, hanem gyalog kétségbeesetten és a kölni víztől illatosan haladt cellája felé.

A bíróság azzal vádolta Meduná Ferencné nagyvágót, hogy 1922. július elején 150 métermázsza zsírt vásárolt 330 koronával anélkül, hogy jogosítva lett volna a zsír vételére és eladására. Medunáné a börtönből fellebbezett a kuriához. A magyar királyi kuria tegnap délelőtt fél egy órakor hozott ítéletében Meduná Ferencné nagyvágót szintén bűnösnek mondotta ki árdráglítás és árvaltalmozás bűntettében. A kuria jóváhagyta az úzsorabíróság ítéletének azt a részét, amely Medunánét egy évi és hat hónap börtönbüntetésre ítélte és a millió négyszázezer korona vagyonát

nősnek mondotta ki és 8 évi fegyházzal sújtotta, míg Mokuczsa Györgyöt egy évi börtönre ítélte. A már egyszer felmentett és két évig szabadságon élt gyilkosok megkezdték büntetésük kitöltését.

HIREK.

Ebert Elnök marad.

(Ellentét Wirth kancellárral.)

BERLIN. A Vorwärts szerint a birodalmi gyűlésen előreláthatólag pénteken tárgyalják azt a javaslatot, amely Ebert jelenlegi elnökre ruházza továbbra is az alkotmányos birodalmi elnöki tisztséget. Az alkotmánymódosításhoz szükséges kétharmad többség biztosra vehető. A Lokalanzeiger szerint Ebert elnök és Wirth kancellár között az elnökválasztás kérdésében ellentétek vannak. A pártok zömének az a határozata, hogy Ebert 1925. június harmadikáig maradjon továbbra is hivatalában.

— Magyar-cseh tárgyalások. Bpest. A külügyminiszteriumban ma folytatták a magyar-cseh gazdasági tárgyalásokat. Egyelőre csak általános vonatkozásokban kerültek az egyes kérdések megvitatásra. Konkrét eredmények csak a részletes megbeszélések folyamán várhatók.

— Nem érkezett meg az amnesztia rendelet Aradra. A koronázás alkalmából kibocsájtott kegyelmi rendelet mindmáig nem érkezett még meg az aradi törvényszékhez. Valószínű, hogy a rendelkezést a holnap megjelenő hivatalos lappal egyidejűleg az itteni illetékes igazságügyi hatóságok is megkapják.

— Kötelező orvosi gyógykezelés. Berlin. A birodalmi gyűlés népesedési és politikai bizottsága törvényjavaslatot fogadott el, amely szerint minden nemi betegségre kötelező az orvosi gyógykezelés.

— Enver pása megcáfolja halála híreit. Berlin. A moszkvai Pravdában cikk jelent meg, amely szerint szemtanúk látták Enver pasát a görögországi fronton. Ezt a hírt Enver berlini barátaihoz intézett sajátkezű levelével most megcáfolta. Kijelenti levelében, hogy ellenségei bosszantására tovább él és tovább harcol.

— Egy aviatikus szerencsétlensége. Bucuresti. Lichthudina aviatikus, aki a Franco-Romana léghajós társaság szolgálatában állott és a Bucuresti-Budapest közötti uton repült, tegnap Ploiesti mellett az erős szél miatt lezuhant, a gép összetört, de a pilótának csodálatos módon nem történt semmi baja. (Rador.)

— ZWACK likőrkülönlegességek. — Unicum, Cacao Chouva, Cocktail, Yvette, Chypre, Gin, stb., stb. — városunkban ismét kaphatók, az eredeti békebeli s közismert minőségekben.

— Átutalásokat jutányosan és pontosan eszközöl a Lloyd-Bank (Minorita-templommal szemben.)

— Aki megfojtotta anyósát. Hónapokkal ezelőtt történt a Baia de Cris (Körösbánya) melletti Tomesti községben, hogy German Bulz fiatal gazdálkodó megfojtotta az anyósát, Herbei Györgynét. German Bulz idegsokkjá miatt lett hadirokkant és védője erre hivatkozva kérte elmebeli állapotának megvizsgálását. A törvényszék helyt adott a kérelemnek és elrendelte a tettes elmeállapotának megfigyelését. German Bulz vizsgálatát dr. Auszterweil László és dr. Bradean Attila vezényelték le.

Bomlik a görög hadsereg.

Eltűnt közpénzek Konstantin alatt. — A keleti konferencia.

PÁRIS. A külügyminiszteriumba nagyon komoly jelentések érkeztek a kelettráciai helyzetéről. Ezek szerint a görög hadsereg teljesen szétszűllött, a katonák csoportokba verődve fosztogatnak és gyújtogatnak az országban. A vasuti állomásokon leírhatatlan jelenetek játszódtak le. Hol a görögök elől menekülő mohamedánok, hol a törökök bevonulásától rettegő görögök tömegei rohanják meg a vonatokat és kierőszakolják azok indulását.

WASHINGTON. Hivatalos körökből híre jár, hogy Amerika mégsem küld hivatalos képviselőt a keleti konferenciára. Valószínű, hogy ismét csak megfigyelőt küldenek, aki csak akkor fog felszólalni, ha speciális amerikai érdekek kerülnek szóba.

ATHÉN. A külügyminiszteriumban most felszínre került okmányok tanuskodnak arról, hogy

— Tízéves sakkbajnok. Newyork.

Rzechewszky Sámuel tízéves lengyel gyermek egy Newyorkban megtartott sakkversenyen legyőzte Janowszky Dávidot, az ismert nevű sakk mestert. A csodagyermek ez előtt két évvel Berlinben tűnt fel először, ahol mint nyolc éves gyermek egyszerre husz ellenféllel játszott, akik közül tizenhatot legyőzött, egy partit vesztett, három játszmája pedig eldöntetlenül végződött. A csodagyermeknek ez az eredménye akkor bejárta az egész világot, Berlinből Brüsszelbe, Párisba, majd Londonba került és mindenütt megcsodálták játéktudását. Rzechewszky két év óta tartózkodik Amerikában és itt nagy sikereket arat.

— „Spárta” szövművészeti iskola megnyit a Bohus-palotában. Folytatólagos beiratkozások.

— Ne feledje el senki, hogy vasárnap d. u. 5 órakor van a Kulturpalotában a Növédelmi Hivatal mese délutánja, melyet gyermekotthona javára rendez. A gazdag műsor a legkellemesebb szórakozást ígéri, Meseország vendégszereplése pedig feledhetetlen emléke lesz a gyermekvilágnak. Jegyek előre kaphatók Scherlhágnál, az előadás napján a pénztárnál.

— Az aradi Torna-Egyesület f. hó 21-én a Mayer-féle étteremben társasvacsorát tart. A részt venni szándékozók Bodnár József és Bauer Gyula urak üzletében lévő iven sziveskedjenek magukat előjegyeztetni legkésőbb péntek d. u. 6 óráig.

— Aradi ügyvéd a büntetőtörvénykönyv aktuális hézagáról. A Magyar Jogi Szemle 1922. október 1. számában tanulmányt közöl dr. Reisinger Ferenc aradi ügyvéd tollából, aki 1914-iki Budapesten tartott előadásához fűzött sűrűn most büntetőtörvénykönyvünk hézagainak kiegészítését. Rámutat arra, hogy a törvényből szerkesztési hiba folytán kimaradt azoknak a bűnösöknek a megfenyítése, akik még gondnokság alá nem helyezett elmezavartakkal iratnak alá károsító okmányokat, holott akik ezt már gondnokság alá helyezték, azokkal teszik, a büntetőtörvénykönyv 385. §-a értelmében csalásért fogházbüntetést kapnak. Szerző rámutat arra, hogy ez előbbieket az igazságszolgáltatás büntetés nélkül és ők éppen ezért sokkal inkább megérdemlik a

Konstantin király uralkodása alatt a közpénzek kezelésénél sok visszaélés történt. A külföldi propagandákra milliókat költöttek. A forradalmárok kiáltványt bocsájtottak ki, amelyben politikai és erkölcsi halállal fenyegetnek mindenkit, aki okozója a kisázsiai front összeomlásának és Trácia elvesztésének.

PÁRIS. A keleti békekonferenciát megelőző szakértekezlet október harmincadikán lesz Párisban.

PÁRIS. A Havas ügynökség újabb jelentése szerint a keleti konferencia a jövő hét közepén ül össze. (Rador.)

KONSTANTINÁPOLY. Az Izmid semleges zóna elhatárolására kiküldött bizottság ma befejezte munkáját. Az erről szóló egyezményt ma este Silchben aláírták.

törvény szigorát, mint az előbbieket, akiknek machinációját már a polgári bíró is megfosztja a jogi hatálytól és így az okirat semmivé nyilvánításával az előbbieket kezébe ugrik kicsavarhatja a bűnös zsákmányt már a polgári bíró is.

— A bolgár király öccse Pozsonyban. Pozsonyból jelentik: Ferdinánd volt bolgár király második fia, Cyrill herceg Pozsonyba érkezett és a Grand Sanatórium-ban szállt meg. Az új herceg Treer Jánost, a Kóburg-család központi jószágkormányzóját jött meglátogatni. Treer jószágkormányzó a bécsi Kóburg-palotában lakik és epehólyagbajának megoperáltatása végett keresie fel a pozsonyi Grand Sanatórium-ot, ahol a múlt télen súlyos betegségéből, epekö és kétoldali tüdőgyulladásból felépült. A beteg a nagy műtét után jól érzi magát és rövidesen egészségesen hagyja majd el a sanatóriumot.

— Szent István-korabeli harangot találtak. Zágrábból jelentik: Hercegovina Gyakovica nevű községében egy török mecsetet újraépítettek. Az építkezés alkalmával, amint egy régi falat szétbontottak, egy harangra bukkantak. A harang Szent István idejéből való, ami abból tűnik ki, hogy a harangra alkalmazott néhány mondat azt tanúsítja, hogy azt még Szent István ajándékozta egy bosnyák fejedelemnek.

— Tempomrablás Aradmegyében. Buttyinban az elmúlt héten egy éjjel ismeretlen tettesek az abiakon át betörték a görögkeleti templomba. Arany és ezüst templomi eszközöket, oltárterítőket vittek el a templomrablók. Az elvitt holmik békebeli leltári értéke 5176 korona volt. A csendőrség erélyes nyomozást indított.

— Vonatrablók Bukovinában. A Lujan-Marasesti és a dornavatrai vonalak katonaruhába öltözött rablók intéznek támadást a vonatok ellen. Az egyik alkalommal revolverlövéllel megölték Cemesen pénztáros, akitől 120,000 lejt raboltak el, a másik alkalommal egy urnától 30,000 lejt vittek el és megfenyegették, hogy megölik, ha lármát csap. A rablók mindkét esetben leugrottak a robogó vonatról. A nyomozás eddigi adatai szerint a rablók katonaszökevények lehetnek.

— Ötvenmárkás bankjegy — mint ráadás. Német lapokban olvassuk: A márka teljes leromlásának katasztrófájára élénk fényt vet az a hír, amelyet Németországban felháborodással és keserűséggel tárgyalnak, hogy az amsterdami szivarkereskedés kikeratában néhány nap óta a következő reklámfelirat jelent meg: „Egy forintot felüli bevásárlásnál egy darab ötvenmárkás bankjegyet adunk ráadásul.” A felírás körül egész tömege van kiragasztva a valaha 25 hollandi forintot érő ötvenmárkás bankjegyeknek. Így teszik neveséggé a nemesvalutájú semleges országok a legyőzött államok pénzügyi katasztrófáját.

LEGUJABB.

A magyar jóvátétel kérdése.

Budapest. Valkó Lajos, a Bethlen kormány kereskedelemügyi minisztere tegnap reggel Párisból Budapestre hazaérkezett. A kereskedelemügyi miniszter, aki Párisban a magyar jóvátétel ügyében folytatott tárgyalásokat, nyomban Bethlen gróf miniszterelnököt kereste fel, akivel közölte a tárgyalások eredményét. A tegnap esti magyar minisztertanácsi értekezleten gróf Bethlen ismertette a jóvátétel kérdését.

Százmillió magyar korona adóeltitkolás Budapesten.

Budapest. A budapesti rendőrkapitányság adódetektívjei általános adóeltitkolási razziait indítottak. A razzia folyamán közel 100 millió vegyes korona értékű adóeltitkolásra jöttek rá, főleg textilipari cégeknél. Harmincöt nagy budapesti cégnél egymilliótól négy millióig terjedő adóeltitkolást találtak, ezenkívül a vámilletékek befizetése körül is tapasztaltak visszaéléseket. Ezek a károk a kincstár számára 40—50 milliót jelentenek. A szenzációs adóeltitkolási ügyben napirenden vannak a kihallgatások. Az is kiderült, hogy egyes cégeknél az adóközegek félrevezetése miatt hamis könyvelés folyik. Ezeket a könyveket lefoglalták és magánokirathamisítás címén eljárást indítottak a bűnös cégek ellen.

Lloyd George bukik.

London. Az angol miniszterelnök szombati beszédében, Leedsben be fogja jelenteni a parlament feloszlátását. Az új választások november 14-én, vagy 18-án lesznek. Ha a parlamenti többség Chamberlaint cserbenhagyja, Lloyd George javasolni fogja az angol királynak azt, hogy a független konzervatív párt egyik vezéréf bizza meg a kormányalakítással. Lloyd George legutóbbi beszéde, amit Manchesterben mondott el, rossz vért szült a gyarmatokon. Azzal vádolják, hogy új háborút akar, a koronatarományok bevonásával. Az indiai angol sajtó hangulata Lloyd Georg ellenes.

EZ ARADI

A Diszelnő volt!

Habozás nélkül lehet ma már kijelenteni, hogy a koronázási szappan körül támadt elnök kompromisszók Arad egész borotválkozó közvéleményét fölzgatták. Azt hittem volna, hogy tegnap már végleg bezappanozottnak tekinthetem az ügyet azzal a megállapítással, hogy a koronázás ünnepén népi kisebbségem megborotválásáért nem a Borbély-Ipartársulat jelenlegi elnöke, hanem az ex-elnök kért harminc leít. Tévedés. Ma az alábbi levelet kaptuk!

„Tekintetes szerkesztőség!”

„Az önök b. lapjában f. hó 18-iki és 19-iki számában rólam megjelent közleményre a következő helyreigazításra kérem a t. szerkesztőséget:

Alulírott örökös diszelnőke vagyok a Borbély-Ipartársulatnak és igaz, hogy nevezett vendéget szállodai szobájában megborotváltam, de ezt én csak privátim és csak szivességből tettem meg.

Tisztelettel:

Ursu Radó,

borbélymester.”

Mester, el vagyok ragadtatva. En, aki kora gyermekkorom óta tiszteltem a borbélyipart, nyíltan közhírré teszem, hogy bárkit hatlandó vagyok privátim és csak szivességből 30 leiert megborotváltni. Most már végleg megnyugodva abban, hogy egy örökös diszelnőke borotválta meg, kibékülök Radó adójával és maradok privátim és csak szivességből híve,

Dr. Nevezett Vendég.

MOZI.

• Az Apolló színházban pénteken a „A sinuiein-kisasszony” című öt-felvonásos vígjáték premierje lesz. A darab csak szombatig marad műsoron és ezért igyekezniök kell ezt a rövid időt kihasználni azoknak, akik a mélyről fakadó, meleg humor kedvelői Iró Bessie Barriscale és Charles Ray kritikus szemmel nézik az őt egyes dolgait. A darab finom érzelmű levegőjén keresztül lüktet az ir forradalom torró, ritmikus zenéje, a háttér pedig a világ egyik legvadregényesebb vidéke: Írország.

• Az Uránia színházban pénteken és szombaton egy „A halál torkában” című szenzációs detektívdráma szerepel. Egy művész és egy orosz herceg szép barátsága veszedelmes kalandokon keresztül és a művész és egy bájos fiatal lány között kifejlő szerelem, ezek képezik a darab magvát. Erről a darabról még csak annyit mondhatunk, hogy nemcsak ragyogó technikája avatja igazi mesterművé, hanem drámai felépítése is.

• Pénteken elővetelben adja az Apolló színház „A hindu siremlék” előadására a jegyeket, délelőtt 9—12-ig, délután 5—9-ig. Ennek az attrakciós filmnek a világsikerét itt olyan érdeklődés előlegezi, hogy a várható tolongáson a jegyeknek elővetel, külön pénztárnál való eladásával mindenestre kénytelen lesz.

A constancai gyorsvonal katasztrófája.

Ittas volt a személyzet. — Sasu miniszter nővére áldozatul esett

Az Aradi Közlöny távirati jelentés alapján megemlékezett arról a nagyarányú vasúti katasztrófáról, amely Canstancanán történt. A jelentések arról számoltak be, hogy a koronázás után két részletben elindított gyorsvonal második szerelvénye belefutott a nyílt pályán veszteglő első szerelvénybe. Az összeütközés következtében mindkét szerelvény kocsjai közül több pozdorjává tört. A romok alól eddig tizenöt halottat és ötven sérültet húztak ki. A nagyarányú vasúti szerencsétlenségről újabbán a következő táviratok érkeztek:

BUCURESTI. A CFR vezér-

Irodalom, művészet

Heti műsor:

Pénteken: Pacsirta. A) bérlet. Szombat: Pacsirta, B) bérlet. Vasárnap délután: Luxemburg grófja. Este: Falurossza, C) bérlet. Barics Gyula vendégjátékával.

• A színházi iroda hírei. A legszebb Lehár-operett reprizet tartja meg pénteken este a városi színház. A Pacsirta melódikus csodaszép muzsikájában évekket ezelőtt gyönyörködött az aradi publikum s azóta itt a darab nem került színre. A színház igazgatósága nagy gondot fordított a szerepek kiosztására. A férfi főszerepet a budapesti Városi színház volt tagja, Galetta Ferenc játssza. Horváth Mici a női főszerepet játssza. Az aradiak közkedvelt táncos-szubrettje: Balogh Böske kiváló szerephez jutott, Inke Rezső, Selmezy Mihály, Faludi Károly és Tökés Anni is nagyszerű alakokat fognak kreálni. A Pacsirtát a nagy érdeklődésre való tekintettel szombat este is megismétli a társulat és jegyek mind a két előadásra elővetelben a színház pénztáránál kaphatók. — Barics Gyula vendégszerepel vasárnap este hosszú idő után ismét az aradi színházban legbrilliansabb szerepében, a Falurossza Göndör Sándorában lép ismét az aradi közönség elé, mely annyi szeretettel halmozta el Barics Gyulát. A Falurossza előadása magabavéve is érdekességként hat, mert ézi az örökszép magyar népszínművet már régen nélkülözötte az aradi publikum. — Vasárnap délután Luxemburg grófját tűzte műsorra a színház igazgatósága, melynek vezetészerepeit Halmos Mici, Galetta Ferenc játsszák. A vasárnapi előadásra is elővetelben kaphatók jegyek a színházi pénztárnál. — Strindberg-bemutató lesz a jövő hét elején az aradi városi színházban. Komoly művészi feladatok teljesítésére vállalkozott az aradi színház Strindberg Mámorának színrehozatalával. Jubiláris előadásra is készül a színház: az Allantitkár ur ötvenedik aradi előadása alkalmából nagy diszeldadást rendez.

• Péchy Erzszi az Operaházban. Péchy Erzszi, az Aradon is kedvelt primadonna, mint Budapestről jelentik, egészen váratlanul bucsut mond az operettszínpadnak, amelyhez annyi forró siker emléke fűzi. A kiváló művésznő novembertől kezdve egyelőre három hónapra a Magyar Királyi Operaházhoz szerződött és pedig olyan feltételekkel, a melyekkel csak legelsőrangú énekes-

igazgatósága a megejtett vizsgálat alapján konstatálja, hogy a legutóbbi vasúti szerencsétlenségnek, amelynek áldozatala ma is egyre szaporodnak, a személyzet ittas állapota volt az oka. Sürgős és radikális intézkedések történtek, hogy az ilyen anomáliák mielőbb megszűnjenek. (Rador.)

BUCURESTI. A constancai vasúti szerencsétlenségnél Sasu kereskedelmi miniszter nővére is életveszélyesen megsebesült. A ársadalomban közismert szerepet játszó előkelő hölgy behalt sérüléseibe. (Rador.)

nőt fizethetnek meg. Péchy Erzszi minden fellépéséért huszezer koronát kap és havonta husz fellépés van számára biztosítva. Első fellépte a Fra Diavolo-ban vagy a Villars dragonyosai-ban lesz.

„A kincs nem hagyott nyugodni.”

(Egy detektívfelügyelő sikere.)

PÁRIS. Még a múlt év decem berében történt, hogy a államasutak egyik magasabb tisztviselője a vonaton 300.000 frankot vitt magával egy bőröndben. Arles állomáson szállt ki, amikor lelépett a kocszi lépcsőjéről, néhány ember és asszony nekiszaladt, mintha felakarnának szállani. A mikor az embergomolyagból kikerült, észrevette, hogy a pénzt tartalmazó bőrönd nincs többé a kezében. A rendőrség nyomban táviratozott a legközelebbi állomásra, a vizsgálatot mindenféle kiterjesztették, de semmiféle eredményt nem tudtak felmutatni. Ekkor Car detektívfelügyelőre bízták a vakmerő tolvaj kiderítését. Car ismét előlrol fogott hozzá a vizsgálatához. Kiinduló pontja egy széleskarimájú kalap volt, amelyet azon a helyen találtak, ahol a vasúti főtisztviselő leszállt. A kalapot egy marseillei mester készítette. Ezen a fonalon haladva, lassanként kiderítette, hogy kik lehettek a tolvajok. Hónapokon keresztül megfigyelte a gyanúsítottakat. Egyetlen szóval, vagy mozdulattal el nem árulta, hogy nyomukban van és minden tettüket éber figyelemmel kíséri. Végre most, e hét elején elérkezettnek látta az időt arra, hogy rajtuk üssön. Mind a négyen vasúti alkalmazottak voltak, az ötödik pedig egy könnyelmű hirben álló asszony.

— Megvallom őszintén, — mondotta az egyik tolvaj, — a rendőrség ügyesebb volt, mint mi. Alulmaradtunk! A hibát ott követtük el, hogy nem voltunk eléggé elővigyázatosak. Pedig hogy megfogadtuk, hogy sokáig nem nyulunk a lopott pénzhez, hanem tovább élünk nyomorúságos fizetésünkben. De a kincs nem hagyott békében bennünket. A múlt hónapban hozzányultunk, egyikünk házat vett, a másik ruhákat, a harmadik a börzén kezdett játszani. Elliszem, hogy ezek után Car mesternek könnyű dolga volt.

A fogás sikerére a detektívtestület bankettet rendezett. Itt a főhelyen, természetesen, Car detektívfelügyelő ült.

Oceánjáró a viharban.

(Huszonkét óráig tartó szél.)

A Southamptonból Newyorkba indult óceánjáró, az Aquitana, amely egyike a legnagyobbaknak, nem sokkal utja megkezdése után hatalmas viharba került nem kis ijedelmére az utasoknak, akik úgy vélték, hogy ezen a hajón lehet a legkényelmesebben és legbarátságosabban megtenni az amerikai kirándulást. A vihar kitörése után óriási mennyiségben zuhant az eső a fedélzetre, de mihamar behatolt a kabinok egy részébe is úgy, hogy a gazdag elsőosztályú utasok közül is sokan bőrig áztak. A 22 óráig tartó szélvihar úgy rúgta a hajót és úgy megkínította utasait, hogy szinte ritkaság. A harmadik osztályt igénybe vevők nagyrésze kénytelen volt elhagyni vízzel megtelt kabinját és a fedélzeten egy csomóba állani, hogy így egymásba fogózva védekezzenek. A halálra rémült emberek a vihar folyama alatt majdnem folytonosan imádkoztak és megfogadták, hogy sohasem ülnek többé hajóra. De több olyan utas is akadt, aki a mentőövet magára csatolta és így felkészülve, imádkozva töltötte a hosszú órákat. Amikor a vihar lecsillapult és nyilvánvaló volt, hogy az Aquitana nem süllyed el, nagy hálaadó istentiszteletet tartottak és ezer dollárt gyűjtöttek össze a matrózoknak, akik mindvégig derekasan viselték magukat.

Felfüggesztett városi tanácsos.

ORADEA-MARE (Nagyvárad.) Néhány nappal ezelőtt Péter Julián Bihar megye prefektusa átiratban értesítette Bucico Koriolánt, Nagyvárad város polgármesterét, hogy Tatu Miklós dr. gazdasági tanácsost tehetetlenség, fegyelmezetlenség és feljebbvalóival szemben tanúsított tiszteletlenség miatt felfüggeszti állásától. A polgármester azonnal felszólította dr. Tatut, hogy hivatalát adja át dr. Feder Ottó népiöléti tanácsosnak, ami meg is történt. Bucico Koriolán polgármester jelentése szerint a gazdasági tanácsost bízták meg a fauzem likvidálásának elszámolásával és megfelelő mennyiségű tüzifa beszerzésével. Dr. Tatu mindkét dologra képtelennek bizonyult és más végezte el helyette a polgármester megbízásait. A tanácsos egyizben pedig valamelyik javaslat ellen szólalt fel. Miután a polgármester látta, hogy a tanácsos nem képes elvégezni teendőit, megtette jelentését a prefektusnak.

Dr. Tatu Miklóst tényleg felfüggesztették hivatalától, egyben a gazdasági tanácsos ellen fegyelmi eljárást indítottak. A nagyvárad közönség körében élénk feltűnést keltett az eset. Dr. Tatu az egyik nagyvárad lapban nyilatkozott az ügyről. Nyilatkozatában azt állítja, hogy az ellene felhozott vádak csak rágalmak, mert a mulasztások nem az ő hibájából keletkeztek.

- TŐZSDE TÁVIRATOK. -

Zürichi devizajelentések:				Aradi kurzusok:		
Oktober 19.	Nyitás	Zárlat	Tegnap	Oktober 19.	Mai	Tegnap
Bucuresti	—	8.37	8.42	Valuták:		
Berlin	0.1675	0.17	0.19	Dollár	165.—	164.—
Newyork	544.—	546.—	543.—	Márka	0.0688	0.071/8
London	2433.—	2448.—	2420.—	Szokol	5.45	5.36
Páris	40.30	40.35	40.70	Dinár	2.05	2.50
Milano	22.85	22.90	22.90	Fr. frank	12.50	12.50
Prága	17.90	18.—	18.—	M. korona	0.07	0.07
Budapest	0.22	0.21 1/2	0.21.50	Kifizetések:		
Zágráb	—	2.35	2.60	Budapest	15.20	15.—
Varsó	0.055	0.050	0.055	Bécs	460.—	460.—
Bécs	0.0075	0.0074	0.0072	Berlin	0.05 3/4	0.06 1/4
„bélyegz.	0.0079	0.0079	0.0078	Prága	5.40	5.35

A budapesti devizaközpont árfolyamai:			Bucuresti kurzusok:		
Oktober 19.	Mai	Tegnap	Oktober 19.	Mai	Tegnap
Napoleon	9800	9900	Márka	0.069	0.072
Dinár	40—41.60	40.—41.60	Fr. frank	12.55	12.40
Amsterdam	972—997	972—997	Sv. frank	29.50	30.—
Bukarest	14.50—15.50	14.50—15.50	Szokol	5.45	5.40
Kopenhága	—	—	Dinár	2.05	2.10
Krisztiania	—	—	Dollár	164	168.—
London	11200—11500	11150—11450	Oszt. kor.	0.0027	0.003
Berlin	0.80—1.95	0.90—1.05	M. korona	0.07	0.07 1/2
Milano	105—110	105—110	Kifizetések:		
Páris	190—195	190—195	Páris	12.20	12.28
Prága	81—85	81—85	London	728.—	723.—
Stockholm	663—678	663—678	Newyork	165.—	164.—
Zürich	465—480	465—480	Milano	6.92	6.88
Bécs	0.034—0.035	0.034—0.035	Zürich	30.50	30.50
Szofia	14.75—15.75	14.75—15.75	Prága	5.40	5.43
Zágráb	10—10.40	10—10.40	Bécs	0.00225	0.0022
Newyork	2500—2575	2500—2575	Berlin	0.05 3/4	0.057/8
Varsó	0.26—0.28	0.26—0.28	Budapest	0.06 3/4	0.0695

Közgazdaság.

A márka újabb mélypontja.

A mai zürichi nyitás 0.1675-ös jegyzéssel újabb mélypontját állította fel a márkának, amely a zárlatnál keveset emelkedett. A jugoszláv korona zürichi árfolyamát, mint Budapestről jelentik, sem Bécsben, sem Berlinben nem tudták pontosan megállapítani és a 2.35-ös jegyzést fenntartással közlik. A dollár tovább emelkedett Zürichben. Az állandó dollár emelkedésnek oka az, hogy október-novemberben kezdődik az amerikai import az európai államokba és a nagy dollárkereslet emeli a dollár árát. Egyes szakemberek szerint legkésőbb januárig 6 svájci frankot is elér egy dollár ára. A budapesti devizaközpont már hetek óta nem emelte a dollár árfolyamát. Ma az angol font emelkedett Budapesten és a márka ára súlyodt. Az értékpapírtőzsdén ingadozó, bizonytalan irányzat volt. Bucarestiben és Aradon is kissé alább szállott a márka ára. Párisból két nap óta nem érkezik a lei hivatalos árfolyama. A párisi távirat a lei magánforgalmát közli.

= Budapesti értéktőzsdényitás (Oktober 19.) Salgó 66000, Rima 13500, Déli vasut 8100, Kőszén 140000, Olai ipar 10100, Ganz 670000.

= Budapesti értéktőzsdézárlat. (Oktober 19.) Magyar Hitel 9250, Osztrák Hitel 1200, Salgó 65000, Rima 14000, Déli vasut 8600, Államvasut 33000, Kohó 15500, Atlantika 6750, Ganz-Danobius 680 ezer, Kőszén 148000, Papir 4600, Nasic 64500, Országos fa 3300, Földhitel 6600, Viktoria 59000, Kerhitel 1000, Kerbank 25000, Beocsini 51500, Urikány 60500,

Láng 12800, Cukoripar 152000, Klotild 10100.

= Ausztriában felszabadítják a devizaforgalmat. Bécsből jelentik: Seipel szövetségi kancellár a gyárosok, kereskedők és iparosok küldöttsége előtt kijelentette, hogy a viszonyok a kormányt rövid idő múlva már abba a helyzetbe juttatják, hogy az amugy is csak átmeneti intézkedésnek szánt devizarendelelet visszavonja és a devizakereskedést ismét szabaddá teszi.

= Szünnepokat tart a berlini tőzsde. Berlinből táviratozza az Aradi Közlöny tudósítója: A legutóbbi idők tulzott hosszmozgalmi következtében a tőzsde vezetősége arra gondol, hogy hietenként több szünnepot fog elrendelni. Csütörtöktől kezdve a devizaforgalomban fontos ujitást létesítenek. Minden deviza és külföldi bankjegyzentul darabszám szerepel majd a forgalomban, úgy, hogy a hollandi forintot, a francia frankot, a dán koronát, a dollárt és az angol fontot egyenként jegyzik. Kivételt tesznek az osztrák koronával, amely csekély értékénél fogva a jövőben 100 koronánként szerepel az árfolyamlapon. A pénz és áru jegyzése között fél százalékra emelték a különbséget.

= Berlinben fogy a telefonelőfizetők száma. Berlin. A berlini posta- és táviróigazgatóság november elsejei hatállyal felmondott hátszáz alkalmazottjának. A feltűnést keltő intézkedésre az adott okot, hogy a telefon előfizetési díjainak fölemelése következtében az előfizetők száma jelentékenyen csökkent.

A szerkesztésért:
KÁROLY JÓZSEF
felel.

Cenzurat: **Dr. ROMUL MAGER.**

NYILTÉR.

Az ezen rovat alatt közölttekért nem vállalunk felelősséget.

Felhívás

az aradi körzethez tartozó fatermelőkhöz fakeskedőkhöz

A minisztertanács rendelete a hadsereg tűzifaszükségletének ellátása céljából az összes fatermelők és fakeskedők készletének ötven százalékát elrekvirálhatónak jelentette ki. Az Országos Faegyesületnek sikerült ezen rendelet végrehajtásának felfüggesztését elérnie, oly feltétel kikötésével, hogy a hadsereg tűzifaszükségletének ellátásáról a Faegyesület saját kebelében maga gondoskodik.

Ezen szükséglet biztosítása tárgyában az Egyesület aradi körzete folyó évi október hó 23-án délelőtt 11 órakor

választmányi ülést,

folyó évi október hó 29-én délelőtt 11 órakor pedig

közgyűlést

tart az Aradi Kereskedelmi és Iparkamarában, előbbire a választmány tagjait, utóbbira pedig a körzethez tartozó összes fatermelőket és fakeskedőket ezennel meghívja.

Az aradi körzethez tartozó összes fatermelőket és fakeskedőket — kik tűzifakészlet felett rendelkeznek — saját érdekükben felhívjuk, hogy készleteikről — a raktározási hely megjelölésével — kimutatást készíteni s ezen kimutatást legkésőbb folyó hó 29-ig dr. Falus körzeti titkár urnak (Arad, Kereskedelmi és Iparkamara) átadni, vagy beküldeni sziveskedjenek, hogy ezen adatok birtokában az aradi körzetre kiírt mennyiség szállítását a készletek arányában megfelelően eloszthassuk s ily módon a szállítást biztosíthassuk.

Kifejezetten hangsúlyozzuk, hogy az Egyesület csakis egyesületi tagok részére s csak azoknak biztosítja a rekvirálás mellőzését, kik készletüket önként bejelentik s a reájuk kiírt mennyiséget a hadsereg rendelkezésére bocsájtják: azon fatermelők és fakeskedők ellen, kik készleteiket be nem jelentik, vagy a reájuk kiírt mennyiséget le nem szállítják a rekvirálási rendeletet végrehajtják.

Kelt Arad, 1922. október 19. 5022

Felhívás!

Minthogy Pafka Antal ineu (Borosjenői) vegyeskereskedési üzletét átvettem, felhívom nevezettnek összes hitelezőit, hogy követeléseiket dr. Fekete Rudolf ineu ügyvédemnél jelen felhívás közzétételétől számított 8 nap alatt jelentsék be, mert az eddig be nem jelentett követeléseket nem fogom kifizetni. 5018

IUSÇA IOAN.

Épületfa! ♦ Tüzifa!
Detail eladás: Calea Radnei Radnai-ut No. 4.
Engross: Strada Alexandri (Salcuz-uton) No. 5a.
Földes Testvéreknél
Telefon 878. sz. 12566

UNDERWOOD
írógépek megerkeztek. Használt írógépek és legújabb típuskellékek nagy raktára. 4146
Szakszertű javító műhely.
Írásmunkák, fordítások, sokszorosítás.
Bodnár József
Írógépvállalatánál, a főpóstával szemben

Aranyat, legmagasabb áron
Ezüstöt, vásárol a Juvélia,
Briliánst, ókszergyár részére
WALDMANN I.
ékszerész, ARAD, 474a
Plata Avram Iancu (Szabadság-tér) 14.

Fűszer- és csemegekereskedés részére románul is beszélő ügyes
segédek
keresek
lehetőleg azonnali, vagy
november 1. belépésre,
ki a kirakat- 5001
rendezéshez is ért.
Nagy Farkas, Arad.

AZ IGAZI UTAT!
Hamburg 6, Postafiók. 13231
K. H. SOLTAN, betétközvetelő
Költségeket megfizetem.
Gépi, ellenkező esetben az üzletbe kerülő Szavatók általi márkákban Specialis szerezem a legújabb típusú aradi ajándékokat felvezetőket. Aradi körzeten az engedély megát specialis szerezem Szerezeti zardolje meg szakértőleg elkészített szavatója elmaradása esetén ren. meg a vizsgálatlan asztonyok. Men. dítatlan tanácsom révén találják

Tüzifa
Kivánatra aprítva és házhoz szállítva kapható az
Aradi kereskedelmi és áruforgalmi r.t. n.a.l.
Bohus palota. 12452
Ipar és Népbank
helyisége.

A „Hindu Siremlék” az Apolloban.
A világprodukciónak egyik legszebb filmje. Jegyek elővételben péntektől kezdve d. e. 10-12-ig, d. u. 5-9-ig válthatók
Hagyma haza szállítva kapható Str. Consistoriului (Batthyány-u.) 24.

Utlevelekre vizumot 55.— Leiért legpontosabban „Kelet” hirlapiroda szerez

Apró hirdetések.

Levelezés.

MÉZES, BUTENI. MEGBESZÉLÉSÜNK SZERINT AZ ÜZLETET HETVENEZER LEIÉRT MEGTARTOM. VÁLASZT KÉREK, KOVÁCS. 11769

„SORSÜLDÖZÖTT” 22-én a multkori helyen, időben várom. László. 12452

IDŐSEBB URIEMBER, ki ritkán van Aradon, keres egy saját lakásán foglaltatósodó hölgyet, kit támogatna. Csak teljes című választ kérek „Állandó” jellegre a kiadóhivatalba. 5019

Alkalmazás.

NOUS CHERCHONS UNE GOUVERNANTE cultivée et moyen âge, chez une fille adulte La science parfait de la langue Française est nécessaire. Ce, qui enstruit le piano et la langue Anglaise, sera intéresser en avantage. Les offres avec les prétentions sous le devise „Cultivée” sont envoyer dans l'administration d' „Aradi Közlöny” Arad. 5000

MODERN lámpaernyők készítését olcsón vállalom. Cím a kiadóban. 13725

HÁZISZOLGÁ gyakorlott, nőtlen felvétetik. Virágkertészethez értők előnyben. Cím a kiadóban. 4996

TISZTESSÉGES minden leány jó bizonyítványokkal, magas fizetéssel, felvétetik Bulev. Regele Ferdinand (József főherceg-ut) 18. háttal az udvarban, II. emeleten. 5015

GYERMEKGONDOZÓ csecsemőhöz felvétetik dr. Székely Lajosné Strada George Baritiu (Rákóczi-utca) 20. 5011

JÓZAN ÉLETŰ, alacsony és magas nyomású kondenzátoros stabilizációs állást keres. Bővebbet Hamburger könyvkereskedés Arad, Strada Brajtanu (Weitzer János-utca.) 5013

CIPŐFELSŐRÉSZ készítő állást keres. Cím Wallinger hirdetőjében. 12452

PERFEKT SZAKÁCSNÓ állást keres. Cím a kiadóban. 5028

VARRÓ és tanulóleányok felvétetnek Stern Testvérek Strada Meffianu (Forray-utca) 2. 12452

ALMOLNART, molnárségedet és malom munkásokat keres Sasmalom, Arad. 3026

URAK, kik hirdetési szakmában jártassággal bírnak, kitűnően jövedelmező megbízást nyernek komoly vállalatnál. Cím Kelet hirlapiroda. 12566

KOMOLY kisasszonyt keresünk, ki már üzletben volt és jó számoló. Cím Kelet hirlapiroda. 12566

NÉGY középiskolát végzett 19 éves fiú erdővállalatnál gyakornoki állást keres. Cím a kiadóban. 12567

ÖNÁLLÓ varróleányok magas fizetéssel azonnal felvétetnek Trébits Lenke Str. Alexandri (Salacz-utca) 6. 12567

UJSÁGÁRUS család kitűnően jövedelmező zárt helyre felvétetik. Cím Kelet hirlapiroda. 12567

Vétel és eladás.

PIANINO, keresztúros, fekete eladó. Strada Tribunal Axente (Damjanich-utca) 14. 11815

PERZSASZÖNYEG 3X2 méter eladó Strada Tribunal Axente (Damjanich-utca) 14. 11769

MESTERHEGEDŐ, 110 éves eladó Str. Tribunal Axente (Damjanich-utca) 14. Szirmainál. 11769

VIZSZIVATTYU szívó-nyomó, bányacsőre 50 cm. nyomtávra kerestetik Polák téglagyár Arad. 5010

ZONGORA, keresztúros, rövid, bécsi, eladó Strada Tribunal Axente (Damjanich-utca) 14. 11815

HÁROMEZER DARAB tetőfedő cserép, főzésre alkalmas gázresó és egy négyüléses csukott kocsit eladó. Bővebbet Marostáj 2. Str. Oituz (Illés-utca) végén. Laci-tanya. 5023

EBÉDLŐ PERZSA 29.000, ebédlő szimróna 22.000, Salon Artistique (Fischer Eliz-palota.) 12021

MOSDÓSEKRÉNY fényezett és egy asztal eladó Bettelheim, Piata Imperatul Traian (Attila-tér) 2. 4976

GRAMMOFON, óriási nagyságu, kitűnő hangú, 60 nagy Odeon és fonotipia (művészi) lemezekkel eladó. Bettelheim, Piata Imperatul Traian (Attila-tér) 2. 4975

VEHET, ELADHAT, CSERÉLHET! Műtárgyak, szobrok, szőnyegek, porcellán ritkaságok, antik butorok kiállítás. Szép művészeti Szalon. Ortutay-palota. Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 29. 11911

„COMISSIO” bizományi üzletben (Fischer Eliz-palota udvarán) eladók: komplett hálószoba 7500 lei, fehér előszoba fal 300, 6 személyes ezüst, ottomán, 6 borszék, ebédlő-asztal, 2 kis szőnyeg, egy legyező palma 250 lei stb. 4972

MINDENMŰ szőrmét, fehérneműt vesz és elad Comissio bizományi üzlet Bulev. Regele Maria (Andrássy-tér) 20. az udvarban balra. 4972

JÓKARBÁN levő autó eladó. Cím a kiadóban. 4986

STAR, ELITE. PÁRISI ALBUM stb. 6szí divatlapok Kerpelnél. — Ugyanott 20.000 kötet könyv felárban kiadásra kerül. 12686

MŰTÁRGYAKAT, porcellánokat, japán és kínai dolgokat, antik butorokat, ezüst tárgyakat, perzsa és szirmaszőnyeget, egész gyűjteményeket a legmagasabb árban vásárol a Salon Artistique Bulev. Regina Maria 20. (Fischer Eliz-palota.) 11895

BUTOR, tulhalmozott raktár miatt, ebédlő és hálószobák olcsó áron kaphatók Wiegenfeld, Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 40a. 12071

TEKERCS CSOMAGOLÓ PAPIR vékony és vastag minőségben olcsón beszerezhető Knieszer papírkereskedőnél Str. Tudor Vladimirescu (Dobó-utca) 1. 11851

Ingatlan.

HUSZONÖT KAT. hold kert, szántóföld, emeletes magtárral, gazdasági épületekkel eladó. Cím a kiadóban. 5016

Üzletek.

BORBÉLYOK FIGYELMÉBE! Egy modern felszereléssel bíró borbély és fodrász terem lakással együtt sürgősen eladó Cím a kiadóhivatalban. 5014

A Körösvölgyi Takarékpénztár és Kereskedelmi Részvénytársaság

kores inu-i (borosjenői) details épület- és tűzifa üzletének vezetéséhez, ilyen üzletvezetésben jár-
tas és szakavatott **tisztviselőt.** Az állás f. évi 15-én elfoglalható. Román nyelv ismerete feltétlenül megkívánatik. Pályázatok folyó évi november hó 1-ig 12568
a Körösvölgyi Takarékpénztárhoz, ARAD, küldendők.

FÉRFI- FIU- ÉS GYERMEKRUHA TELEP.

Iskolaruhák, fiu télikabátok, férfi-öltönyök, raglánok, télikabátok, szőrmés bekecsok, bőrkabátok esőköpenyek nagy választékban. 2445

Bel- és külföldi gyapjuszövetek. Külön mérték utáni osztály.

SZÁNTÓ ÉS KOMLÓS. Piata Avram Iancu (Szabadság-tér, Színház-épület.

SZATÓCSÜZLET korcsmával, szép lakással, (parkettás szobák) raktárhelyiséggel. (az üzlet és korcsma 20 éve áll fenn) teljes berendezéssel és felszereléssel igen olcsón eladó és átvehető. Bettelheim Piata Imperatul Traian (Attila-tér) 2. 4977

Oktatás.

ANGOL tanfolyam felnőtteknek a kath. főgimnáziumban. Kezdeknek hétfőn, csütörtökön 6--7-ig. Kezdeté október 23-án. Havidíj 40 lei. Jelentkezés egyenlőt. 400

Ellátás.

SZOLID URILEÁNY teljes ellátást nyerhet magányos uriaszonynál. Cím a kiadóban. 5012

Különléle.

VILLANYSZERELÉST, csengőberendezést legolcsóbban vállal Schwarcz műszerész Strada Brancovici (Lázár Vilmos-utca) 3. 12815

Hentesek és kereskedők figyelmébe

Fekete bors, Szegfü bors, Salétrom és Koriander kapható a legolcsóbb napi árban 5017

Jakubovits fűszerezletében, Motor állomással szemben.

Édes nemes paprika!

Vizahőlyag orosz belga, Mustár mag, Kristály salétrom, Koriander, Kéniap, Kéni rud, Enyv, Ólom cukor, Borde-ritó gelatin, Seitz asbest vatta, Szin-faggyu, Belga Stearin, Ceresin.

Legolcsóbban kapható:
Erdős Pál
ARAD,
P. Avram Iancu Szabadság-t.3

Deposit de Palarii

a „Központi Szállóval” szemben lévő sátorban.

Kalapok festését és tisztítását le-
még jutányosan vállalom. Férfi és gyermek kalapok nagy választékban, szolid árak mellett. 5020

Beles munkásokat

keres az 4991

„Industria Produselor Animale” Societate Anonimă, Bucuresti

Str. R. Poincaré (Allati Termékek r.-t. Bucuresti, R. Poincaré) No. 6., akik értik a bélikiválasztást és tisztítást, csak olyanokat, akik jól értik a beles munkákat. Képviselő: Levy & Panofas, Bucuresti str. Academiei No. 6. Bármily nyelvű ajánlatokat elfogad a fizetés feltételek megjelölésével a fenti két címre küldendők.

„Mercur”

Kereskedelmi és Mezőgazdasági R. t.

Textilosztálya

Arad

Bonus-palota,
Spolit-mozl mellett.

Kereskedők részére legolcsóbb bevásárlási forrás. 501